HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA

MPANGO WA USIMAMIZI WA MISITU

KIJIJI CHA NGEA

MUHUTASARI

Utangulizi

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Ufupisho huu unaelezea vipengele muhimu vya usimamizi wa msitu wa kijiji cha Ngea utakaotumika katika kipindi cha miaka mitano. Lengo la nikuwezesha kutoa uelewa wa haraka uliopo ndani ya mpango

Umiliki wa msitu

Msitu unamilikiwa na Serikali ya Kijiji cha Ngea. Msitu wa Kijiji cha Ngea ulitengwa kuwa hifadhi mwaka 2012 chini ya usaidizi wa kitalaamu toka kwa wawezeshaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa na wawezeshaji wa Shirika la Kuhifadhi Mpingo na Maendeleo.

Lengo kuu la Mpango wa usimamizi wa misitu

Msitu wa Kijiji ulitengwa kwa lengo la kuvuna mazao ya mbao, mazao timbao na rasilimali zingine za misitu kiendelevu. Lengo kuu likiwa ni kuweka msitu katika hali ya uasilia na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijacho.

Madhumuni

Kuboresha hali ya maisha ya wanajamii wa kijiji cha Ngea kwa;

- Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta 3330 ya Msitu wa Kijiji cha Ngea dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.
- Kuhakikisha kunakuwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
- Kijiji cha Ngea hupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za misitu.

Maelezo kuhusu Msitu

Jina la msitu ni Likonde

Mahali ulipo Msitu na ukubwa wake

Msitu wa Kijiji cha Ngea una ukubwa wa hekta **3,330** na upo upande wa kusini-mashariki katika ardhi ya Kijiji. Unapakana na msitu wa hifadhi wa Mitarure upande wa mashariki na magharibi. Upande wa kusini-mashariki unapakana na kitongoji cha Ngea kijijini. Kitongoji cha Ngea kijijini kipo karibu zaidi na msitu. Kiambatisho A, mchoro unaoonyesha alama za mipaka ya msitu na mahali ulipo katika ramani ya kijiji.

Msitu unafikika kwa gari kupitia barabara kuu ya magari iendayo Nangurukuru na kwa miguu kupitia mashambani Mtilila.

Matumizi ya maeneo yanayozunguka msitu ni kama ifuatavyo;

- Upande wa kaskazini ni maeneo ya makazi. Kwa mashariki ni msitu wa hifadhi wa Mitarure.
- Upande wa kusini ni msitu wa hifadhi wa Mitarure na magharibi ni maeneo ya mashamba.

Jamii ya miti

Kuna aina tofauti za miti katika msitu wa Kijiji. Jamii za miti ya mbao zilizopo msituni ni Mninga Jangwa, Mtondoro, Mchenga, Mpingo, Miombo na Mseni.

Mazao yasiyo timbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile asali ya nyuki, uyoga, matunda pori, wanyama pori,ming'oko na angadi.

Miti inayofaa kwa ujenzi ni Kingonogo, Msenjele,Mchenga naMsagawi. Miti ya matunda ni Mgongo, Mtopetope, Mfuru,misofu na vitoe. Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mchenga,Mnepa na Myombo.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika msitu huu; kichuguu, ulelema, Upoa, Mbuyu, uyogandembo, Nguyugu na Manjengechange ya mkumba.

Wanyama pori na jamii za mimea

Wanyamapori wanaopatikana katika msitu huu ni pamoja na tembo, nyati, nyani, mbwa mwitu, nguruwe, chui, Ngolombwe ndandala, bweha na simba.

Maeneo ya Usimamizi

Msitu huu umegawanyika katika maeneo madogo ya usimamizi, kuna eneo lenye ukubwa wa hekta 334 ambalo ni asilimia 10 ya msitu mzima na limetengwa kama eneo ambalo uvunaji wa mazao ya misitu hauruhusiwi kabisa na pia eneo hili lina asili ya misitu ya ukanda wa pwani (Misitu iliyofungana isiyopukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na kuwa haiungui moto kwasababu hakuna nyasi nyingi).

Eneo la pili ni eneo ambalo halipo katika asilimia kumi lakini lina asili ya msitu wa ukanda wa pwani (Misitu iliyofunga na isiyopukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na kuwa haiungui moto kwasababu hakun nyasi nyingi) eneo hili litaruhusiwa kuvunwa lakini kwautaratibu wakutambua maeneo yaliyofanyiwa uvunaji kwa kuchukua alama za GPS na eneo lenye miti zaidi ya mitatu yenye sifa za uvunaji mti mmoja utavunwa. Maeneo haya yameonyeshwa katika kiambatanisho A kwenye ramani ya msitu wa Kijiji.

Matumizi ya msingi

Wanajamii wa kijiji cha Ngea watakuwa na haki ya kuingia katika msitu wa jamii bila kibali kupata matumizi ya msingi ya kufanya matambiko, maji na kupita njia zinazofahamika, haki hii itahusu vijiji jirani piaWasio wakazi wa kijiji hawataruhusiwa katika maeneo ya kijadi bila uangalizi wa kamati ya Maliasili.

Matumizi huru ya msitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Ngea yatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimbao,kama asali ya nyuki wasiouma, uyoga, kuni, majengo, matundapori, madawa ya asili na kutundika mizinga, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure kutoka serikali ya kijiji.

Wasio wakazi wa kijiji cha Ngea wanaweza pia kuomba kibali toka serikali ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu toka msitu wa kijiji. Kamati ya maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao ya msitu yanayotolewa bure yanatumiwa kiendelevu na hayamalizwi toka msitu wa jamii. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru na serikali ya kijiji.

- Kutembelea msitu kwa ajili ya mafunzo.
- Utafiti.
- Utalii msituni.

Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoorodheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathmini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathmini Shirikishi ya rasilimali za misiti wa Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathmini shirikishi zimeambatanishwa katika mpango huu. Tathmini shirikishi haitafanyika katika eneo lililotengwa Kwa ajili ya hifadhi (eneo la 10% la msitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na kamati ya maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Mazao mengine ya misitu

Mazao mengine yote yatalipiwa ushuru sawa na sheria ndogo ya kijiji husika ila ada hiyo isizidi viwango vya sheria mama.

Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu

- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijatengenezewa mpango wa uvunaji.
- Kilimo ndani ya msitu
- Makazi ndani ya msitu
- Kuchoma moto ovyo
- Kuchoma moto bila kibali

Shughuli za Kuendeleza na Kutunza Msitu

Mikakati ya jumla ya kutunza na kuendeleza misitu pamoja na rasilimali zake imewekwa bayana. Mambo yatakayoangaliwa ni utunzaji wa misitu hii ili isiharibiwe dhidi ya kilimo na moto. Ulinzi wa msitu, kinga na uthibiti wa moto pamoja na mpango wa matumizi endelevu wa mazao ya msitu utazingatiwa.

Usimamizi wa msitu wa kijiji utakuwa chini ya serikali ya kijiji na utatunzwa na wanajamii wote. Msitu utalindwa na jamii kuzingatia mipaka yake, kila mtu atatoa taarifa kwa uongozi wa kijiji au kamati ya maliasili au kikosi cha doria pale anapoona uharibifu katika msitu. Kamati ya maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika msitu wa jamii.

Vyanzo vya mapato

- Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka msitu wa jamii:
- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni,
- shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu
- Ushuru
- Ada za leseni naMengineyo

Mgawanyo wa mapato yatokanayo na mazao ya msitu utakuwa kati ya serikali ya kijiji na Halmashauri ya Wilaya. Mgawanyo huu utazingatia nani mwenye majukumu makubwa zaidi katika kutunza na kuendeleza msitu. Kila mwaka Serikali ya kijiji itatoa kiasi fulani cha mapato yatokanayo na rasilimali za misitu kwa Halmashauri ya Wilaya kulingana na huduma ambazo Halmashauri imetoa. Serikali ya Kijiji itaamua ni asilimia ngapi ya mapato yagawiwe kwa Halmashauri ya Wilaya kila mwaka.

Matumizi ya Mapato

Mapato yatokanayo na msitu yataelekezwa katika shughuli za;

- Kuendeleza shughuli za msitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa serikali ya kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.

Matumizi halali ya mapato yatokanayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Vifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.
- Asilimia arobaini na tano (45%) ya mapato yatakuwa kwa ajili ya shughuli za usimamizi wa msitu chini ya Kamati ya Maliasili ya Kijiji, asilimia hamsinbi na tano (55%) ya mapato yatakuwa kwa ajili ya shighuli za maendeleo ya kijiji na asilimia tano (5%) ya mapato yatakwenda halmashauri ya wilaya kwa ajili ya shughuli za kitaalam.

Usimamizi wa Fedha

Fedha zote zitatunzwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogomadogo. Fedha ndogondogo hazitakiwi kuzidi shilingi 100,000/= Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la **Akauti ya Maliasili ya Kijiji cha Ngea** na itakuwa na watia sahihi

Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji na kila baada ya miezi mitatu kwa mkutano mkuu wa kijiji.

Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha za msitu atawajibishwa na serikali ya kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluhishi la kata au Mahakama ya mwanzo. Mjumbe yeyote wa Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima ajiuzulu haraka na nafasi iliyoachwa wazi ijazwe kufuata utaratibu unaokubalika.

Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango kazi wa kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango kazi.

Kiambatanisho A
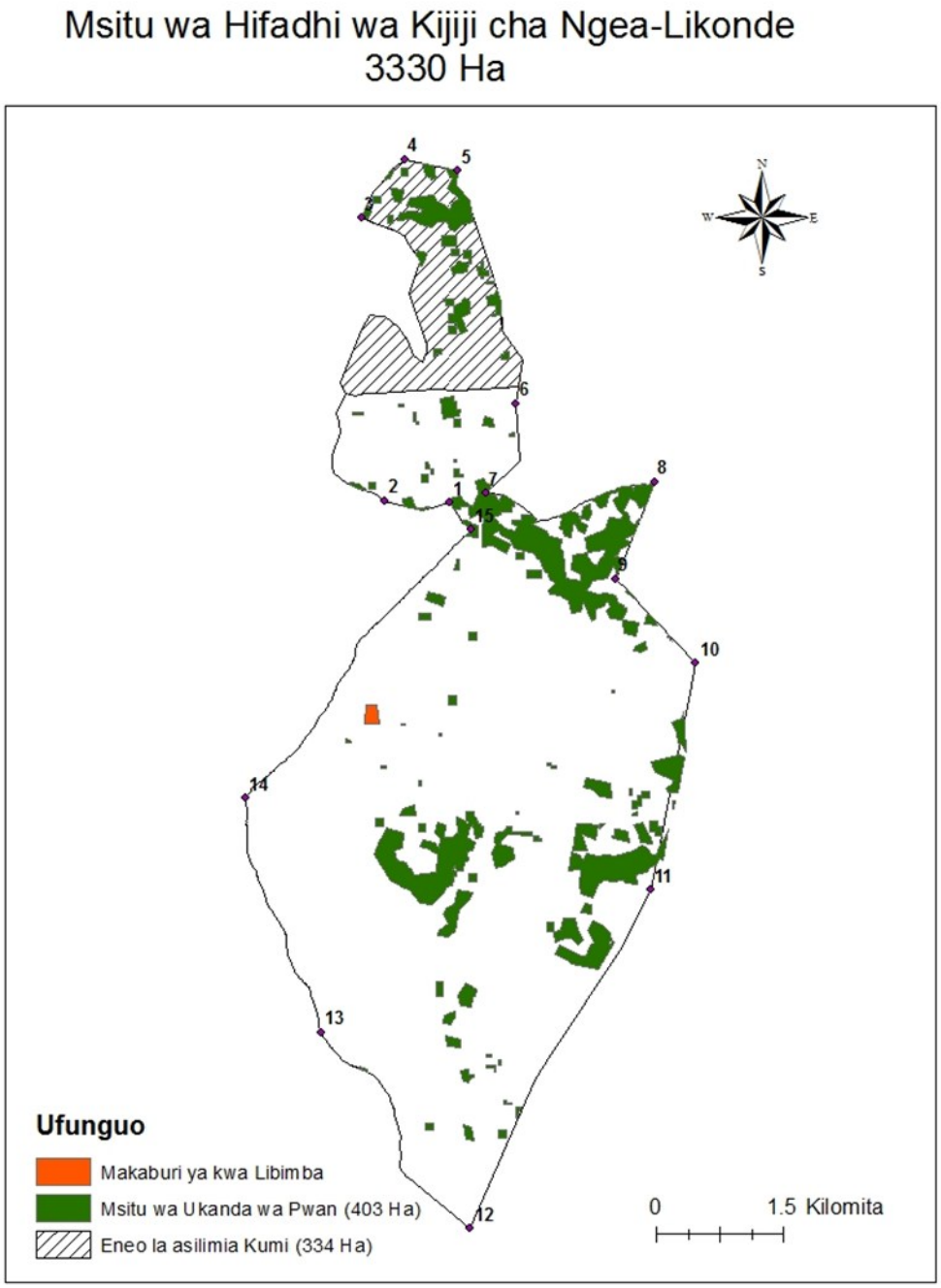
Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji